

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับวิเคราะห์การใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัดในผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงในโรงพยาบาลจิตเวช มีลำดับในการเสนอ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงที่ได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ผู้ป่วยเผชิญก่อนการผูกมัด อาการนำทางจิตเวช พฤติกรรมก่อนการผูกมัด ขณะผูกมัด ก่อนการปลดปล่อย การช่วยเหลือที่ผู้ป่วยได้รับก่อนการผูกมัด ขณะผูกมัด และข้อมูลด้านการผูกมัด
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมในการดำเนินงานของพยาบาลวิชาชีพในการใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัดผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอข้อมูลมีดังนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยหรือมัธยฐาน เลขคณิต
S.D.	แทน	ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	อัตราส่วน ท ที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญ
F	แทน	อัตราส่วนความแปรปรวนที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงที่ได้รับการผูกมัด เพื่อการบำบัด

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงที่ได้รับการผูกมัด เพื่อการบำบัด
จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	105	59.66
ชาย	71	40.34
รวม	176	100.00
อายุ		
10-20 ปี	47	26.70
21-40 ปี	98	55.67
41-60 ปี	19	10.80
มากกว่า 60 ปี	10	6.82
รวม	176	100.00
สถานภาพสมรส		
โสด	115	65.34
หย่า	28	15.91
แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	20	11.36
หม้าย	10	5.68
รวม	176	100.00
อาชีพ		
ไม่มีอาชีพ	49	27.84
รับจ้างทั่วไป	43	24.43
ทำนา	42	23.86
ทำสวน	15	8.52
ค้าขาย	9	5.11
ทำไร่	8	4.55
รับราชการ	3	1.71
งานบ้าน	3	1.71
พระ/แม่ชี	3	1.71
ธุรกิจส่วนตัว	1	0.57
รวม	176	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	103	58.52
มัธยมศึกษา	40	22.73
ไม่ได้รับการศึกษา	20	11.36
อาชีวศึกษา	10	5.68
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3	1.71
รวม	176	100.00
รายได้		
มีรายได้พอใช้	53	30.11
ไม่มีรายได้	46	26.14
มีรายได้ไม่พอใช้	44	25.00
มีเงินออม	33	18.75
รวม	176	100.00

จากตารางที่ 1 ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงที่ได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.66 เป็นเพศชาย ร้อยละ 40.34 อายุ 21-40 ปีสูงสุด ร้อยละ 55.68 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 10-20 ปี ร้อยละ 26.7 สถานภาพส่วนใหญ่เป็นโสด ร้อยละ 65.34 รองลงมา หย่า ร้อยละ 15.91 ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 27.84 รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป และทำนา ร้อยละ 24.43 และ 23.86 ตามลำดับ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 58.52 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 22.73 รายได้ส่วนใหญ่ พอใช้ ร้อยละ 30.11 รองลงมาคือ ไม่มีรายได้และรายได้ไม่พอใช้ ร้อยละ 26.14 และ 25.00 ตามลำดับ

จากการสำรวจแฟ้มประวัติของโรงพยาบาลทั้ง 4 โรงพยาบาลในช่วงเวลาที่ศึกษา 2 สัปดาห์ มีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 1876 คน เป็นผู้ป่วยชาย 947 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 และเป็นผู้ป่วยหญิง 929 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 จากจำนวนของผู้ป่วยรวม และผลการ วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งพบว่าผู้ป่วยที่ได้รับการผูกมัด เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.66 ดังนั้นจึง อาจสรุปได้ว่า ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงและได้รับการผูกมัด เป็นผู้ป่วย เพศหญิงมากกว่าชาย

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยที่มีเหตุการณ์รุนแรงที่ได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด
จำแนกตามสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดเหตุการณ์รุนแรง ได้แก่ ชนิดของยาเสพติด การ
วินิจฉัยโรค ประวัติการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจิตเวช อาการสำคัญเมื่อ
มารับการรักษาในโรงพยาบาล ลักษณะนิสัยส่วนตัว และประวัติการได้รับการผูกมัด
เพื่อการบำบัด ขณะรับการรักษาในโรงพยาบาลครั้งนี้

สิ่งเร้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชนิดของยาเสพติด *		
ไม่มี	106	55.50
บุหรี่	32	16.75
สุรา	21	10.99
กัญชา	16	8.38
ทินเนอร์	6	3.14
ยาบ้า (กระดิ่งแดง โคบาล 810)	5	2.62
หมาก	3	1.57
ยาหันใจ	2	1.05
รวม	191	100.00
การวินิจฉัยโรค (ตาม ICD-9)		
โรคจิตเภท	104	59.09
อื่น ๆ	60	34.09
จิตเภทเฉียบพลัน	22	12.50
ชนิดระวาง	22	12.50
โรคจิตจากสภาวะร่างกาย	55	31.25
โรคจิตจากยา	13	7.39
โรคจิตจากพิษเหล้า	12	6.82
โรคจิตเนื่องจากชรา	8	4.54
โรคจิตทางอารมณ์	29	16.48
โรคจิตเนื่องจากสมองพิการ	10	5.68
ปัญญาอ่อน	4	2.27
ลมชัก	2	1.14
รวม	176	100.00

จากตารางที่ 2 ผู้ป่วยที่มีเหตุการณ์รุนแรงที่ได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด ส่วนใหญ่ไม่ติดยา
เสพติด ร้อยละ 55.50 ที่เหลือร้อยละ 45.50 ติดยาเสพติด คือ บุหรี่ ร้อยละ 16.75 สุรา
ร้อยละ 10.99 กัญชา ร้อยละ 8.38 นอกนั้นติดทินเนอร์ ยาบ้า หมาก และหันใจ การวินิจฉัย
โรค ส่วนใหญ่ เป็นจิตเภท ร้อยละ 59.09 รองลงมาคือ โรคจิตจากสภาวะร่างกาย ร้อยละ
31.25 และโรคจิตทางอารมณ์ชนิดแมนเนีย ร้อยละ 16.84

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงที่ได้รับการผูกมัด เพื่อการบำบัด
จำนวนตาม ลักษณะสิ่งเร้า

สิ่งเร้า	จำนวน	ร้อยละ
ประวัติการรักษาในโรงพยาบาลจิตเวช (คน)		
ไม่เคยเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลจิตเวช	94	53.41
เคยเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลจิตเวช	82	46.59
รวม	176	100.00
อาการสำคัญเมื่อมารับการรักษาในโรงพยาบาล* (ครั้ง)		
ตุ้ม อาละวาด	80	32.52
ทำอันตรายบุคคลอื่น	47	19.11
ทำลายสิ่งของเครื่องใช้ สัตว์	32	13.01
ทำอันตรายตนเอง	9	3.66
ชัก	6	2.44
ฆ่าตัวตาย	3	1.22
อื่น ๆ	69	28.04
นอนไม่หลับ หงุดหงิด	33	13.41
ซึมไม่สนใจตัวเอง ไม่รับประทานอาหาร	14	5.69
พูดไม่รู้เรื่อง เดินไปเดินมา	14	5.69
หลงลืม เดินไปเดินมา	8	3.25
รวม	246	100.00
ลักษณะนิสัยส่วนตัว (คน)		
ใจเย็น	82	46.59
ไม่ไหวง่าย เจ้าอารมณ์	73	41.48
หัวร้อน เอาแต่ใจตัวเอง	10	5.68
ขี้อาย ขูขโมย เก็บตัว	6	3.41
ว้าเหว่ ชอบสนุก	5	2.84
รวม	176	100.00
ประวัติการได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด (คน)		
ไม่เคยได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัดก่อนการศึกษา	88	50.00
เคยได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัดก่อนการศึกษา	88	50.00
รวม	176	100.00

จากตารางที่ ๑ ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงที่ได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด ไม่เคยเข้ารับ
การรักษาในโรงพยาบาลจิตเวช ร้อยละ 53.41 เคยเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลจิตเวช
ร้อยละ 46.59 อาการสำคัญเมื่อมารับการรักษาในโรงพยาบาลครั้งนี้ส่วนใหญ่คือ ตุ้ม อาละวาด
ร้อยละ 32.52 รองลงมา คือทำอันตรายบุคคลอื่น ร้อยละ 19.11 ลักษณะนิสัย
ส่วนตัวส่วนใหญ่ ใจเย็น ร้อยละ 46.59 รองลงมา คือไม่ไหวง่ายเจ้าอารมณ์ ร้อยละ 41.48
ผู้ป่วยไม่เคยรับการผูกมัดเพื่อการบำบัดในการเข้ารับการรักษานครั้งนี้ก่อนการศึกษา ร้อยละ 50.00
ร้อยละ 50.00 เคยได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัดในการเข้ารับการรักษานครั้งนี้

การวิเคราะห์จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลจิตเวช พบว่า
 กลุ่มตัวอย่างเคยเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลจิตเวชสูงสุด 20 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง เฉลี่ย
 4.76 ต่อคนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.03

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การรับการผูกมัด เหตุการณ์ที่ผู้ป่วยเผชิญก่อนการผูกมัด
 อาการนำทางจิตเวช พฤติกรรมก่อนการผูกมัด ขณะผูกมัด ก่อนการปลดปล่อย การ
 ช่วยเหลือที่ผู้ป่วยได้รับก่อนการผูกมัด ขณะผูกมัด และข้อมูลด้านการผูกมัด

การวิเคราะห์จำนวนครั้งของการได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด ก่อนการศึกษา
 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการผูกมัดสูงสุด 16 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ
 1.82 ครั้งต่อสัปดาห์ต่อคน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.2

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของเหตุการณ์ที่ผู้ป่วยเผชิญ และอาการนำทางจิตเวช ก่อนได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด

เหตุการณ์/อาการนำ	จำนวน	ร้อยละ
เหตุการณ์ที่ผู้ป่วยเผชิญก่อนได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด (ครั้ง)		
ระงับเงินไม่ได้หรือไม่ทราบสาเหตุ	137	48.24
เจ้าหน้าที่ปฏิเสธความต้องการ	43	15.14
ผู้ป่วยอื่นรบกวน	32	11.27
มีคนมาเยี่ยม	16	5.63
อื่น ๆ		
ผู้ป่วยไม่ยอมรักษาตัวที่โรงพยาบาล	24	8.64
แก้มัดผู้ป่วยอื่น	2	0.7
ภายหลังรักษาด้วยการช็อกไฟฟ้า	2	0.7
รวม	284	100.00
อาการนำทางจิตเวชก่อนได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด		
ควบคุมตัวเองไม่ได้	160	56.94
สับสนเกี่ยวกับเวลาสถานที่และบุคคล	48	17.08
โกรธจัด	39	13.88
หลงผิด	21	7.47
ประสาทหลอน	13	4.63
รวม	181	100.00

จากตารางที่ 4 เหตุการณ์ที่ผู้ป่วยเผชิญก่อนได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัดส่วนใหญ่ ระงับเงินไม่ได้หรือไม่ทราบสาเหตุ ร้อยละ 48.24 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ปฏิเสธความต้องการ และเป็นที่น่าสังเกตว่า ร้อยละ 8.46 เป็นผู้ป่วยที่ไม่ยอมรักษาตัวในโรงพยาบาล ส่วนอาการนำทางจิตเวชส่วนใหญ่ควบคุมตัวเองไม่ได้ ร้อยละ 56.94 รองลงมาคือ สับสนเกี่ยวกับเวลา สถานที่และบุคคล ร้อยละ 17.08 เป็นผู้ป่วยที่โกรธจัด ร้อยละ 13.88 และเป็นผู้ป่วยที่หลงผิดและประสาทหลอน ร้อยละ 7.47 และ 4.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นก่อน ได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด
จำแนกตาม เพศของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง

พฤติกรรม	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ทำอันตรายผู้อื่น	27	27.55	43	23.63	70	25.00
กระสับกระส่าย เดินไป เดินมาจนร่างกาย อ่อนเพลีย	21	21.43	44	24.17	65	23.24
ฆ่าตัวตาย	7	7.14	17	9.34	24	8.57
ทำลายสิ่งของเครื่องใช้	11	11.22	6	3.30	17	6.07
ผู้ป่วยร้องขอให้ผูกมัด	5	5.10	3	1.65	8	2.86
ทำอันตรายตนเอง	2	2.04	5	2.75	7	2.50
อื่น ๆ	15	25.51	64	35.16	29	31.79
พูดคนเดียว เดินไปเดินมา	12	12.24	22	12.09	34	12.14
วิ่งหนีออกจากโรงพยาบาล	7	7.14	16	8.80	23	8.20
ไม่ยอมใส่เสื้อผ้า	1	1.02	10	5.50	11	3.92
กรี๊ดร้องเสียงดัง	2	2.04	6	3.30	8	2.86
คำทอและทำหยาบมาดี	3	3.06	5	2.75	8	2.86
แก้มักผู้ป่วยอื่น	1	1.02	4	2.20	5	1.78
รวม	98	100.00	182	100.00	250	100.00

จากตารางที่ 5 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นก่อนได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัดส่วนใหญ่คือ ทำอันตรายผู้อื่น 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมาคือ กระสับกระส่ายเดินไปเดินมาจนร่างกายอ่อนเพลีย พูดคนเดียวเดินไปเดินมา ฆ่าตัวตาย และวิ่งหนีออกจากโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 23.24, 12.14, 8.57 และ 8.20 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า ทั้งผู้ป่วยเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมที่เกิดขึ้นก่อนได้รับการผูกมัดเมื่อการบำบัดมากเป็นอันดับที่หนึ่ง สอง และ สาม เหมือนกันคือ ทำอันตรายผู้อื่น กระสับกระส่ายเดินไปเดินมาจนร่างกายอ่อนเพลีย และพูดคนเดียวเดินไปเดินมา แต่พฤติกรรมที่มีอันดับรองลงไปสำหรับผู้ป่วยชายคือ ทำลายสิ่งของเครื่องใช้ คิดเป็นร้อยละ 11.22 ส่วนผู้ป่วยหญิงมีพฤติกรรมฆ่าตัวตาย คิดเป็นร้อยละ 9.34 และเป็นที่น่าสนใจคือ พฤติกรรมก่อนการผูกมัดเพื่อการบำบัดในกลุ่มอื่น ๆ ของผู้ป่วยเพศหญิง ได้แก่ วิ่งหนีออกจากโรงพยาบาล ไม่ยอมใส่เสื้อผ้า กรี๊ดร้องเสียงดัง และแก้มักผู้ป่วยอื่น เกิดขึ้นมากกว่าในกลุ่มผู้ป่วยชาย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นขณะใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัด จำแนกตามเพศของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง

พฤติกรรม	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ส่งเสียง เอะอะโวยวาย คำทอ	33	27.73	64	33.66	97	31.39
สงบไม่ต่อต้าน	34	28.57	53	27.89	87	28.16
พยายามทำร้ายผู้อื่น	8	6.72	7	3.68	15	4.85
ขอร้องให้ปลดปล่อย	7	5.86	7	3.68	14	4.53
ไม่ยอมรับประทานอาหารน้ำและยา	1	0.84	7	3.68	8	2.59
พยายามทำอันตรายตนเอง	0	0	4	2.11	4	1.29
อื่น ๆ	18	15.12	24	12.63	42	13.59
หลับ	12	10.08	12	6.32	24	7.77
ข่มขู่ทำ	3	2.52	9	4.74	12	3.88
ร้องเพลงรื่นเริง	3	2.52	3	1.58	6	1.94
รวม	119	100.00	190	100.00	309	100.00

จากตารางที่ 6 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นขณะได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัด ส่วนใหญ่คือ ส่งเสียง เอะอะโวยวาย คำทอ 97 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.39 รองลงมาคือ สงบไม่ต่อต้าน หลับ ร้อยละ 28.16 และ 7.77 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ป่วยเพศหญิง มีพฤติกรรมขณะผูกมัด ส่วนใหญ่คือ ส่งเสียง เอะอะโวยวาย คำทอ ร้อยละ 33.66 รองลงมาคือ สงบไม่ต่อต้าน ร้อยละ 27.89 ส่วนเพศชายส่วนใหญ่คือ สงบไม่ต่อต้าน ร้อยละ 28.57 รองลงมาคือ ส่งเสียง เอะอะโวยวาย คำทอ ร้อยละ 27.73 เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ป่วย หลับ ขณะผูกมัด เพศชายและเพศหญิง ร้อยละ 10.06 และ 6.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมก่อนการปลดปล่อย จำแนกตามเพศของผู้ป่วย
ที่มีพฤติกรรมรุนแรง

พฤติกรรมก่อนการปลดปล่อยจากการผูกมัด	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ไม่เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น	51	48.11	74	47.74	125	47.90
รับรู้เวลา สถานที่ และบุคคล	14	13.21	42	27.10	56	21.45
รับประทานอาหาร และยาตามปกติ	13	12.26	6	2.87	19	7.28
อื่น ๆ						
หลับ	28	26.42	33	21.29	61	23.37
รวม	106	100.00	155	100.00	261	100.00

จากตารางที่ 7 พฤติกรรมของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงก่อนการปลดปล่อยส่วนใหญ่
พยายามประเพณีว่าไม่เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น 125 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.90
รองลงมาคือ หลับ รับรู้เวลา สถานที่ และบุคคล รับประทานน้ำ อาหารและยาตามปกติ ร้อยละ
23.37, 21.45 และ 7.28 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ป่วยเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมก่อนการ
ปลดปล่อยส่วนใหญ่ คือไม่เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 48.11 และ 47.74 ตามลำดับ
พฤติกรรมรองลงมาในผู้ป่วยเพศชายคือ หลับร้อยละ 26.42 ส่วนผู้ป่วยเพศหญิง คือ รับรู้เวลา
สถานที่และบุคคล ร้อยละ 27.10 น้อยที่สุดคือรับประทานน้ำ อาหาร และยาตามปกติ ในผู้ป่วย
เพศชายและเพศหญิงร้อยละ 12.26 และ 3.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของการพยาบาลที่ผู้ป่วยได้รับก่อนการผูกมัด เพื่อการบำบัด และขณะได้รับการผูกมัด เพื่อการบำบัด

การพยาบาล	ก่อนได้รับการผูกมัด		ขณะผูกมัด	
	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
พูดคุยให้ผู้ป่วยระบายความคับข้องใจ	125	36.23	54	12.19
ให้ยา PRN* ตามแผนการรักษา	117	33.91	189	42.66
จัดให้ผู้ป่วยพักผ่อนโดยสงบ	84	24.35	152	34.21
ดูแลความสบายต่าง ๆ เช่น เช็ดตัว				
บ้วนอาหาร ฯลฯ	0	0	48	10.84
ขอความร่วมมือจากทีมจิตเวช	7	2.03	0	0
อื่น ๆ	12	3.48		
สังเกตอาการและพฤติกรรม	6	1.74	0	0
ไม่ได้รับการช่วยเหลือ	6	1.74	0	0
รวม	345	100.00	443	100.00

* หมายถึง ยาที่ใช้เมื่อจำเป็น (Pro RE Nata-PRN)

จากตารางที่ 8 การพยาบาลโดยการพูดคุยให้ผู้ป่วยระบายความคับข้องใจก่อนการใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัด ร้อยละ 36.23 ขณะผูกมัด ร้อยละ 12.19 การให้ยา PRN ตามแผนการรักษา ก่อนใช้การผูกมัด ร้อยละ 33.91 ขณะผูกมัดสูงถึงร้อยละ 42.66 จัดให้ผู้ป่วยพักผ่อนโดยสงบ ก่อนการผูกมัด ร้อยละ 24.35 ขณะผูกมัด ร้อยละ 34.21 การดูแลความสบายต่าง ๆ แก่ผู้ป่วยเกิดขึ้น ขณะผูกมัด ร้อยละ 10.84 ไม่ได้รับการช่วยเหลือใด ๆ ก่อนการผูกมัดร้อยละ 1.74

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของลักษณะการผูกมัดเพื่อการบำบัดโดยส่วนรวม จำแนกตามเพศของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง

ชนิดของการผูกมัด	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ชนิดของการผูกมัด						
มัดมือและเท้าทั้งสองข้างยึดกับเตียง	41	47.13	119	70.00	160	62.27
มัดมือทั้งสองข้างยึดกับเตียง	13	14.92	22	12.94	35	13.62
มัดเท้าทั้งสองข้างยึดกับเตียง	13	14.92	10	5.88	23	8.95
ใช้ผ้าปูที่นอนพาดขวางลำตัวตรึงไว้กับ						
เตียง	9	10.34	10	5.88	19	7.39
ผูกเอวติดกับเสาหรือเก้าอี้	8	9.19	6	3.53	14	5.45
มัดมือทั้งสองข้าง	3	3.45	3	1.76	6	2.32
รวม	87	100.00	170	100.00	257	100.00

จากตารางที่ 9 ชนิดของการผูกมัดส่วนใหญ่คือ มัดมือมัดเท้าทั้งสองข้างยึดกับเตียง 160 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.27 รองลงมาคือ มัดมือทั้งสองข้างยึดกับเตียง มัดเท้าทั้งสองข้างยึดกับเตียง ร้อยละ 13.62 และ 8.95 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า ชนิดของการผูกมัดเพื่อการบำบัดในผู้ป่วยเพศชายและหญิงมากเป็นอันดับหนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า และหก เหมือนกัน คือ มัดมือและเท้าทั้งสองข้างยึดกับเตียง มัดมือทั้งสองข้างยึดกับเตียง มัดเท้าทั้งสองข้างยึดกับเตียง ใช้ผ้าปูที่นอนพาดขวางลำตัวตรึงไว้กับเตียง ผูกเอวติดกับเสาหรือเก้าอี้ และมัดมือทั้งสองข้าง

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของวิธีการปลดปล่อยผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงจากการผูกมัด
เพื่อการบำบัด

วิธีการปลดปล่อย	จำนวน	ร้อยละ
ปลดปล่อยผู้ป่วย เป็นอิสระทุกส่วน เมื่อผู้ป่วยสงบลงแล้ว	133	51.75
ปลดปล่อยให้ผู้ป่วย เป็นอิสระทุกส่วนแต่ยังจำกัดบริเวณ	92	35.80
ปลดปล่อยแขนหรือขาบางส่วน ให้ เป็นอิสระเมื่อผู้ป่วยสงบลงแล้ว	14	5.45
อื่น ๆ		
ผู้ป่วยอื่นแก้มัดให้	10	3.84
ผู้ป่วยแก้มัดตัวเอง	8	3.11
รวม	257	100.00

จากตารางที่ 10 วิธีการปลดปล่อยผู้ป่วยจากการผูกมัดเพื่อการบำบัด ส่วนใหญ่
ปลดปล่อยผู้ป่วยเป็นอิสระทุกส่วนเมื่อผู้ป่วยสงบแล้ว 133 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51.75 รองลงมา
คือ ปลดปล่อยให้ผู้ป่วยเป็นอิสระทุกส่วนแต่ยังจำกัดบริเวณ 92 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.80 เป็น
ที่น่าสังเกตว่า ผู้ป่วยอื่นแก้มัดให้ และผู้ป่วยแก้มัดตัวเอง 8 และ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.89
และ 3.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตัดสินใจสั่งการผูกมัด และสั่งการปลดปล่อยผู้ป่วย
จากการผูกมัดเพื่อการบำบัด

ผู้ตัดสินใจ	สั่งการผูกมัด		สั่งการปลดปล่อย	
	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
พยาบาลหัวหน้าเวร	231	89.88	247	96.11
พยาบาลประจำการ	26	10.12	10	3.89
แพทย์	0	0	0	0
รวม	257	100.00	257	100.00

จากตารางที่ 11 ผู้ที่ตัดสินใจสั่งการผูกมัดเพื่อการบำบัด และสั่งการปลดปล่อย
คือพยาบาลหัวหน้าเวรร้อยละ 89.88 และ 96.11 ตามลำดับ รองลงมาคือพยาบาลประจำการ
คือ ร้อยละ 10.12 และ 3.89 ตามลำดับ ส่วนแพทย์ไม่เคยสั่งการผูกมัดและสั่งการปลดปล่อย

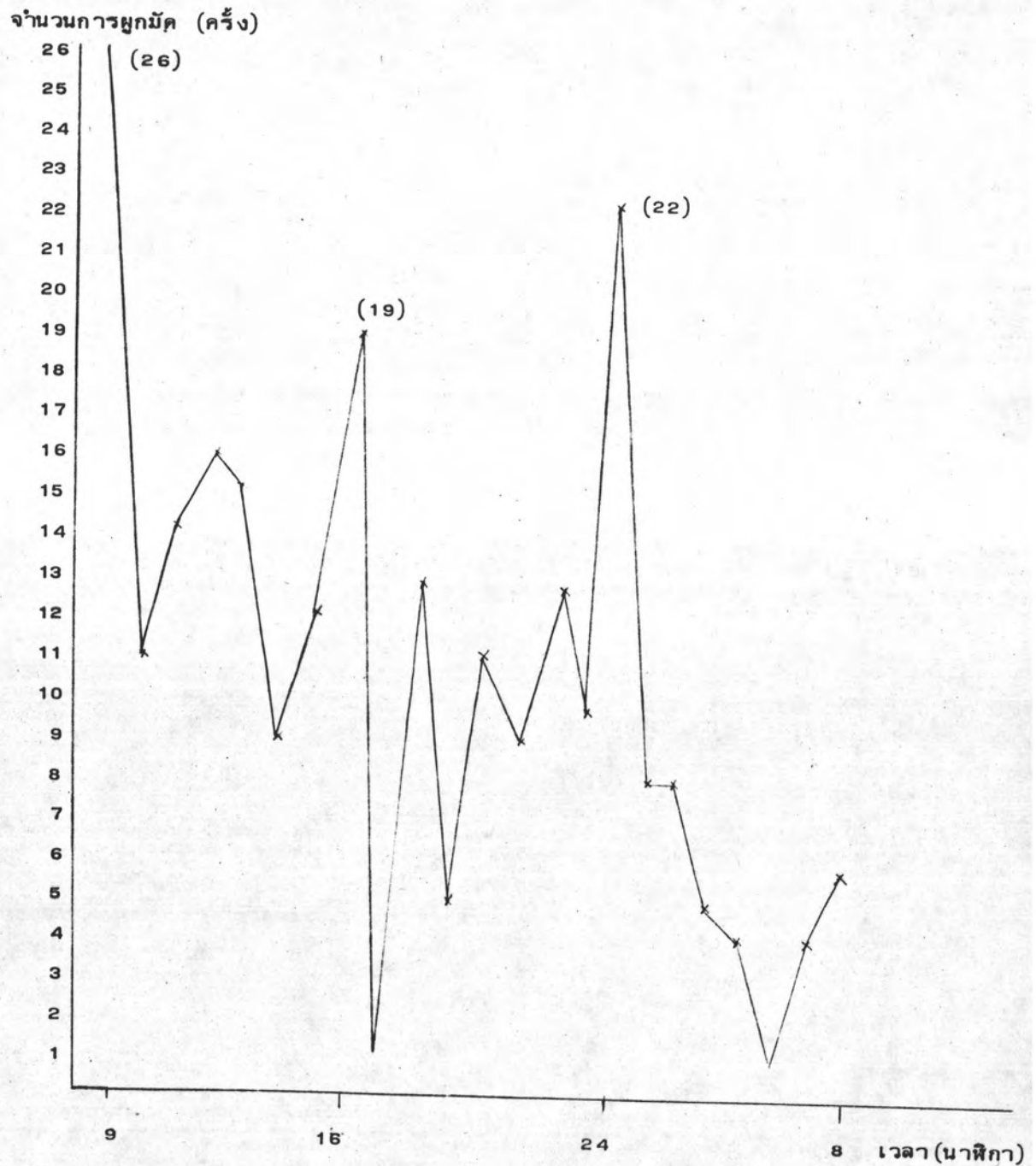

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของการใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัดในผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง จำแนกตามช่วงเวลา

ช่วงเวลา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
เวลาเช้า (8.00-16.00 น.)	120	46.67
8.00 - 10.00	39	15.2
11.00 - 14.00	39	15.2
อื่น ๆ (10.00-11.00 น., 14.00-16.00 น)	42	16.3
เวรบ่าย (16.00-24.00 น.)	80	31.1
เวรดึก (24.00-8.00 น)	57	22.2
รวม	257	100.00

จากตารางที่ 12 การใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัดส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวรเช้า 120 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมาคือ เวรบ่าย 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.1 น้อยที่สุดคือเวรดึก 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.2

แผนภูมิที่ 1 จำนวนครั้งของการใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัดในผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง
จำแนกตามช่วงเวลา

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงว่าช่วงเวลาที่ผู้ป่วยได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัดส่วนใหญ่
อยู่ในช่วงต่อระหว่างเวร ดังนี้ เวรตึกต่อเวรเช้า จำนวน 26 ครั้ง เวรบ่ายต่อเวรตึก 22
ครั้ง และเวรเช้าต่อเวรบ่าย 19 ครั้ง ภายใน 1 ชั่วโมงถัดมา จำนวนครั้งของการผูกมัด
เพื่อการบำบัดจะลดลงอย่างมากทุกเวร โดยเฉพาะเวรบ่ายลดลงจากจำนวนเฉลี่ย 19 ครั้ง
ลงเหลือเพียง 1 ครั้ง และเมื่อเปรียบเทียบใน 3 เวรแล้ว พบว่า เวรเช้ามีการผูกมัดเพื่อการ
บำบัดมีการผูกมัดเกิดขึ้นน้อยที่สุด

การวิเคราะห์จำนวนครั้งของการผูกมัดที่เกิดขึ้นพบว่า เพศชายได้รับการผูกมัด 87 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.55 มีเวลาเฉลี่ย 6 ชั่วโมง 8 นาที ช่วงเวลาดังแต่ 45 นาที ถึง 23 ชั่วโมง เพศหญิง ได้รับการผูกมัด 170 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.15 มีเวลาเฉลี่ย 5 ชั่วโมง 15 นาที ช่วงเวลาดังแต่ 30 นาที ถึง 24 ชั่วโมง ผู้ป่วยทั้งหมดได้รับการผูกมัดเพื่อการบำบัดเฉลี่ย 5 ชั่วโมง 33 นาที

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระยะเวลาที่ใช้ในการผูกมัดของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงเพศชายและเพศหญิง

เพศ	ระยะเวลาเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	$\bar{X}_1 - \bar{X}_2$	t
ชาย (จำนวน 87 ครั้ง)	6.1339	3.986	0.8874	1.71
หญิง (จำนวน 170 ครั้ง)	5.2465	3.899		

$$P < .05 (.05, df = 255, t = 1.96)$$

จากตารางที่ 13 แสดงว่าระยะเวลาที่ใช้ในการผูกมัดเพื่อการบำบัดระหว่างเพศหญิงและเพศชายไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของการใช้การผูกมัด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของระยะเวลาที่ใช้ในการผูกมัด จำแนกตามช่วงอายุของผู้ป่วยที่มีพฤติกรรม
รุนแรง

ช่วงอายุ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	\bar{X} (ชั่วโมง)	S.D.
10-20 ปี	63	24.50	5.67	4.43
21-40 ปี	153	59.50	5.33	3.46
41-60 ปี	24	9.30	5.26	2.74
มากกว่า 60 ปี	17	6.60	7.48	6.60
รวม	257	100.00	5.55	3.94

จากตารางที่ 14 ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงอายุ 21-40 ปี ได้รับการผูกมัดสูงสุด
153 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.50 รองลงมาคือ ระยะเวลาที่ใช้ในการผูกมัดเฉลี่ย 5.33 ช่วง
อายุ 10-20 ปี ร้อยละ 24.50 โดยมีระยะเวลาเฉลี่ย 5.67 ชั่วโมง เป็นที่น่าสังเกตว่า
ผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีระยะเวลาในการผูกมัดสูงสุดเฉลี่ย 7.48 ชั่วโมง

ตารางที่ 15 ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่ใช้ในการผูกมัด
ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรงในผู้ป่วยที่ช่วงอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	56.4195	3	18.8065	1.2126
ภายในกลุ่ม	3923.9680	253	15.5098	
รวม	3980.3875	256		

* $P < .05$ (.05, df 3,253 = 2.7848)

จากตารางที่ 15 แสดงว่าผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง อายุ 10-20 ปี, 21-40 ปี,
41-60 ปี และมากกว่า 60 ปี ใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการผูกมัดไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 จำนวน และร้อยละของจำนวนครั้งของอันตรายที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่
ขณะใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัด

อันตราย	ผู้ป่วย		เจ้าหน้าที่	
	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ไม่มี	246	95.72	255	99.22
มี	11	4.28	2	0.78
ศีรษะบวม	3	1.16	0	0
ข้อมือซ้ายทั้งสองข้าง	2	0.78	0	0
ตาบวม	2	0.78	0	0
แผลที่ข้อศอกขวา	1	0.39	0	0
แผลที่ข้อมือซ้าย	1	0.39	0	0
ศีรษะแตก	1	0.39	1	0.39
ฟันหัก	1	0.39	0	0
ในหน้าบวม	0	0	1	0.39
รวม	257	100.00	257	100.00

จากตารางที่ 16 ขณะใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัด ไม่มีอันตรายใด ๆ เกิดขึ้นแก่
ผู้ป่วย และเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 95.72 และร้อยละ 99.22 ตามลำดับ มีอันตรายเกิดขึ้นกับ
ผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 4.28 และร้อยละ 0.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสมของการ
ดำเนินงานของพยาบาลวิชาชีพ เกี่ยวกับการใช้การผูกมัด เพื่อการบำบัด
ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง

คะแนนการดำเนินงาน (ร้อยละ)	n	ร้อยละ	\bar{X} (คะแนนเต็ม 26)	S.D.
สูงกว่า 85 - 100	10	9.71	24.70	1.16
70 - 85	11	10.68	20.18	1.67
น้อยกว่า 70	82	79.61	15.06	2.26
รวม	103	100.00	16.50	3.40

* คิดค่าร้อยละจากคะแนนเฉลี่ยเมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม

จากตารางที่ 17 แสดงว่าคะแนนการดำเนินงานของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับการใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัดผู้ป่วยพฤติกรรมรุนแรง ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 70 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือมีความเหมาะสมในระดับต่ำ ถึงร้อยละ 79.61 รองลงมาคือ มีคะแนนระหว่างร้อยละ 71 ถึง ร้อยละ 84 และส่วนน้อยคือมีคะแนน ร้อยละ 85 ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ความเหมาะสมปานกลางและสูงร้อยละ 10.68 และ 9.71 ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการดำเนินงานของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับการใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัดมีค่าเท่ากับ 16.50 หรือคิดเป็นร้อยละ 63.46

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนความเหมาะสมของ
การดำเนินงานของพยาบาลวิชาชีพ เกี่ยวกับการใช้การผูกมัด เพื่อการบำบัด
จำแนกตามขั้นตอนกระบวนการพยาบาล

กระบวนการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	คะแนน เดิม	ร้อยละ*
การประเมินปัญหา	5.52	1.91	9	61.33
การวางแผนการพยาบาล	4.43	1.05	5	68.60
การปฏิบัติพยาบาล	5.74	1.77	9	63.78
การประเมินผลการพยาบาล	1.79	0.97	3	59.66

* คัดค่าร้อยละจากคะแนนเฉลี่ยเมื่อเทียบกับคะแนน เดิม

จากตารางที่ 18 แสดงว่าคะแนนร้อยละของการดำเนินงานของพยาบาลเกี่ยวกับการให้การผูกมัดเพื่อการบำบัด เมื่อจำแนกในทุขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับต่ำกว่า 70 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์ถือว่ามีความเหมาะสมในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาคะแนนในแต่ละขั้นตอนพบว่า ในขั้นวางแผนการพยาบาลมีคะแนนร้อยละสูงสุดคือ 68.60 และต่ำสุดคือขั้นประเมินผลการพยาบาลคือ ร้อยละ 59.66

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนการดำเนินงานของ
 พยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับการใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัด จำแนกตามขั้นตอน
 ของกระบวนการพยาบาล

ค่าแผนการดำเนินงานของพยาบาล (ร้อยละ)	n (103 คน)	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ*
การประเมินปัญหา (คะแนนเต็ม 9 คะแนน)				
สูงกว่า 85 - 100	16	8.62	0.5	15.53
70 - 85	35	6.37	0.49	33.98
น้อยกว่า 70	52	4.02	1.05	50.49
การวางแผนการพยาบาล (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)				
สูงกว่า 85 - 100	16	5	0	15.53
70 - 85	66	3.53	0.5	64.08
น้อยกว่า 70	21	1.8	0.41	20.39
การปฏิบัติการพยาบาล (คะแนนเต็ม 9 คะแนน)				
สูงกว่า 85 - 100	15	8.53	0.52	14.56
70 - 85	40	6.37	0.49	38.84
น้อยกว่า 70	48	4.18	1.08	46.60
การประเมินผลการพยาบาล (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)				
สูงกว่า 85 - 100	28	3	0	27.19
70 - 85	39	2	0	37.86
น้อยกว่า 70	36	1	0	34.95

* คัดค่าร้อยละจากคะแนนเฉลี่ยเพื่อเทียบกับคะแนนเต็ม

จากตารางที่ 19 แสดงว่าคะแนนการดำเนินงานของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับการ
 ใช้การผูกมัดเพื่อการบำบัดผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมรุนแรง ในขั้นประเมินปัญหา การปฏิบัติ และ
 การประเมินผลการพยาบาล อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 70 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์ถือว่า
 ความเหมาะสมในระดับต่ำ ร้อยละ 50.49, 46.60 และ 34.95 ตามลำดับ ส่วนในขั้น
 วางแผนการพยาบาล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับร้อยละ 71-84 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์ก็ถือว่ามีความ
 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 64.08 คะแนนอยู่ในระดับ 85-100 ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์
 ถือว่ามีความเหมาะสมในระดับสูงของทุกขั้นตอนของการดำเนินงานมีจำนวนน้อยกว่าคะแนนใน
 ระดับอื่น ๆ กล่าวคือ ขั้นประเมินปัญหา วางแผน ปฏิบัติและประเมินผลการพยาบาลพบเพียง
 ร้อยละ 15.53, 15.53, 14.56 และ 27.19 ตามลำดับ